

fuldt Arbejde som en Bro over Ulfsum, som selvfølgelig ikke forstyrer Skibsarten, er et Anlæg, som ingen Lovgivningsfaktor skulde i mindste Maade blinke paa Djene for at saa anlagt saa hurtig som muligt. Hvad i øvrigt angaar den Sum, som er anslaaet, skal jeg bemærke, at jeg betragter det som givet, uagtet det ikke udtryffeligt er sagt, at Materiellet er indbefattet, thi vedkommende tilhører i Koncessionsbetingelserne ved danske Mænd at paatage sig at drive den Bane, der skulde komme til Stede, og han kan ikke drive den uden Materiel; jeg tvivler altsaa ikke om, at Sagen er i Orden. Saa sige vi, at denne Bane er for dyr. Ja, havde vi Statens Penge til dette Anlæg, som de fleste Egne have haft til Hovedlinien uden at betale en Øre for den, saa kan det blive billigere, og hvorfor? Fordi Staten, naar den lægger Overslag over sine Baneanlæg, ikke behøver at beregne Rentetab. Den tager Pengene af Statskassen og behøver ikke at regne Provisionsudgifter, skønt der er nok adskillige Beløb, der løbe ind derunder; jeg tror, man regner 13,000 Kr. pr. Mil for Kommissionsløb og andre Ting. Men Staten behøver ikke at regne Kurstab, den skal ikke sælge Papirer, og det gør en stor Forskel. Alt dette skulle de lægge til i deres Overslag, naar de som private skulle bygge Banen og tilvejebringe Pengene; de have Pengetab, Kurstab, og selvfølgelig ogsaa nogle Provisionsudgifter til dem, der lede de finansielle Foretagender. Men endvidere skulle de betale deres Ingeniører, baade de øverste og de underste, baade selve Vederne og Medarbejderne, medens Staten har sine Ingeniører, som den selv betaler. I øvrigt er det ganske morsomt at lægge Mærke til, hvad der træffer ikke blot ved denne Lejlighed, men ved mange andre. Naar Staten ikke holder af en privat Bane, saa er Beregningen over, hvad Banen vil koste, overordentlig lav, men naar Staten selv skal anlægge en Bane, saa faar Tallene en stærkere Klang. Tag f. Eks. de 4¹/₂ Mil fra Slagelse til Værsløv, 1,800,000 Kr. Tag Gjedserbanen, 3 Mil og en lille Havn, 3 Millioner. Det paatog Staten sig Rentegaranti for, og Rentegaranti betyder det samme som at betale Renten. Tag den lille halve Mil Bane, saa vidt jeg husker, eller ⁵/₈ Mil fra Ribe til Grænsen, som er sat tidligere i Regeringens Forslag i det højeste til 720,000 Kr. Ministeren gav 40,000 Kr. om Aaret for at saa denne Bane i Forpagtning; han betalte Norddeutsche Banks Penge med 5 pCt, efter at de havde sat Prisen meget højere, end Regeringen havde foreslaaet for sine Statsbaner. Den

Gang har Ministeren ikke været bange for fremmede Penge, da han kunde anlægge denne Grænsbane. Den var, af hvilke Grunde kender jeg ikke, nægtet i Folketinget, men saa tog man den provisorisk, eksproprierede provisorisk og anlagde denne Stump Bane for 800,000 Kr. Ganske vist, der er en ret god Banestation bygget ved Enden, som maa tages med i Betragtning. Men det var mange Penge, det var tykke Penge, og denne Bane forpagtede Ministeren til evig Tid og lovede 5 pCt. af en større Anlægs kapital end den, Ministeren tidligere har beregnet. Da var han ikke bange for Kurstab, Rentetab eller Provision paa Provision. Jeg veed heller ikke, om Regeringen var ubekendt med, hvor Pengene kom fra til de vestjællandske Baner, som Staten forrenter hvert Aar for den Udlægs sum, som bevislig er anvendt, men baade til Rentetab, Kurstab og andet mere. Jeg tror ikke, den ærede Minister kan godtgøre, at det er indenfor de Beløb, som her omtales. Jeg skal ikke gaa videre, men jeg kunde i øvrigt gerne gøre det. Jeg har kun antydnet disse enkelte Ting for at vise, at de ere bange for fremmede Penge, naar der er noget, de ikke kunne lide, og som skulde gennemføres til Folkets Tarv og efter dets Ønske. Hvorfor i al Verden de ikke kunne lide det, forstaar jeg ikke, men det er nu saaledes. Naar der derimod er Tale om noget, som de selv kunne lide, saa ere de hverken bange for Kurstab, Rentetab, Provision eller fremmede Penge, saaledes er Regeringens System, det interesserer mig altid. Det er jo forbavsende, hvorledes Regeringen kan foreslaa Bane, skønt den har mange Lettelser, men kommer man til private Baner, kunne de bygges for en ren Klut. Er denne Bane virkelig saa billig, kunne vi saa ikke formaa Ministeren til at bygge den med den faste Bro til 1¹/₂ Mill. Kr., saa at det bliver 3 Millioner efter de nuværende Materielpriser? De 12¹/₂ Mil vilde saa nogenlunde med Materiel svare til 240,000 Kr. — det er foruden Jord; jeg antager, at de 4¹/₂ Mill. ere uden Jord — og saa tjenes der 1¹/₂ Mill. Naar nu Ministeren fik 1 Mill. til den billige Sum af 1,600,000, vilde han have 2,600,000, og saa bliver der 1,900,000 tilbage; saa kunne vi tale om, om ikke det paa anden Maade kunde skaffes til Veje. Jeg er kun bange for, at denne Beregning ligger nogle Aar tilbage i Tiden, den Gang, da den private Bane først projekteredes, og da den vedkommende Egn's Komite søgte nærmere Raad hos Regeringens Konsulenter, stod i nærmere Forbindelse med den og fik Approbation paa en saadan Bane. Men